

על קברי רשב"י ורבי אלעזר בנו, אשר קבורים בעיר מירון כנודע⁸³, ואוכלים ושותים ושמחים שם, וכו'". ובספר משנת חסידים לרבי עמנואל חי ריקי (מסכת אייר סיון אות א סק"ו) כתב "אם דר בארץ ישראל ילך [בל"ג בעומר] לשמוח על קברו של רשב"י", וכך נאמר גם בעטרת זקנים המודפס בגליון השו"ע (סי' תצג) "מנהג ארץ ישראל שנוהגין לילך על קברי רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו ביום ל"ג בעומר". וכך כתב גם בסידור רבי שבתי מראשקוב תלמידו של הבעש"ט, "מצוה לילך על קבר של רשב"י ובנו רבי אלעזר בל"ג בעומר, וכו' והרב זלה"ה [האר"י] הלך שם עם אשתו ובני ביתו וישב שם שלושה ימים". ומנהג זה מתואר בפירוט גם באגרת מספרת משנת תנ"ג⁸⁴.

דבר מענין הובא בספר טל ירושלים [הודפס בתרגום, עמ' לז] לרב שעלה לארץ מגליציה שנכתב בהדלקה במירון, שהספרדים היו מוכרים את ההדלקה בליל ל"ג בדמים יקרים ושמחים לילה ויום, והאשכנזים היו מדליקים בליל ל"ד ושמחים שם בלילו ויומו⁸⁵.

כת"י של החיד"א שהב"י רצה לבטל את המחולות במירון ורשב"י מנע ממנו בכתב ידו של החיד"א⁸⁶ (אוטוגרף) מובא מעשה בו נאמר שמרן הב"י רצה לבטל את המחולות בקברו של רשב"י וכך כתב "בימי מרן⁸⁷ הסכימו שלא יעשו ישראל הערביים⁸⁸ מחול בל"ג לעומר על ציון רשב"י (והבנין בנאו הרב קול בוכים — המהר"ם גלאנטי). ונראה למרן ובית דינו שחם ושלום זלזול שאוכלים ומרקדים, ונכתבה הסכמה ולא נחתמה, בלילה חלם מרן⁸⁹ עם הרשב"י ואמר לו שתבוא מגיפה גדולה בעבור זה ההסכמה כי רצונו שישמחו בהילולא, ולמחר קרע ההסכמה".

83 ראה הערה לעיל.

84 שם מפורטים קברות הצדיקים שבארץ ישראל וז"ל "מירון — למעלה מערת אדונינו התנא האלוקי רבי שמעון בן יוחאי ובנו רבי אלעזר ורבי יצחק תלמידו בפתח המערה, ועל המערה עצמה בית גדול ושם הולכים בכל שנה כל יושבי עיר הקודש צפת תוב"כ אנשים ונשים וטף ביום ל"ג לעומר ונשארים שם שבעה ימים ואין אומרים בהם תחנון והם נקראים הלולא דבי רבי שמעון, ובזמן מהר"ר יצחק לוריא זלה"ה אירע מעשה וכו' [והביא את המעשה ברבי אברהם שאמר נחם בל"ג בעומר כמובא לעיל]. ואחר השבעה ימים כל אחד פונה למקומו וביתו, ונשארים שם התלמידי חכמים היותר זקנים עשרה ימים אחרים ולומדים בספר הזהר הקדוש וטובלים ומתענים ויושבים כל היום בתענית, וכן מנהגם בחודש אלול וכו'". ראוי לציין שהודפסו מהדורות בגרסאות שונות של "אגרת מספרת" כבר משנת ת"נ ונראה שרק באגרת זו מופיע התיאור הנ"ל.

85 ועיי"ש שכתב שלמדן אחד רצה לבטל את מחולות הנשים בל"ג בעומר בקבר רשב"י ונענש שמת בנו בחתונתו.

86 נמצא בידי סמינר שכטר [נ"י 4045.M (מס' 64)], החיד"א רשם את הסיפורים הללו לעצמו תחת הכותרת "קיצור זכרון מעשיות ניסים", או "מעשיות שכתבתי ורשמתי תאר קטן". תודתנו נתונה לסמינר שכטר על רשותו לפרסם כת"י הללו.

87 הבית יוסף המרא דאתרא דצפת והגליל העליון.

88 המוסתערביים — התושבים הותיקים בארץ ישראל.

89 בשבחי האר"י המאוחרים כתוב שרשב"י בא בחלום לאר"י שיאמר לב"י ולא בא לב"י עצמו

עוד הובא שם⁹⁰ "במערה שהיה רשב"י י"ג שנה גוי וגויה ועברו עבירה שם ונחש המיתם, ואחר ימים ותבאש הארץ והוציאום ואחר כך ירדה אבן מההר ונסתמה עד עתה. ושם יש החרוב, ובכל שנה יוצא חרוב אחד ומתקוטטים מי יקחנו, והזוכה שואלים שלומו, ואומרים לו בס"ט [בסימן טוב]."

עוד כתוב שם⁹¹ "נדה אינה הולכת בהילולא דרשב"י⁹², ופעמים בהיותה שם אורח בזמנו בא, ואם לא תילך תיכף מסוכנת, ואם אינה מרגשת, עושים רעמים וקולות וברקים וברד, ואומרים לנשים שיבדקו עצמם, וכשהאשה נמצאת והולכת, הקולות יחדלון".

יתכן שהחיד"א לא הביא לדפוס את הסיפורים וההנהגות הללו ונשארו בכתב יד, כיון שלא סמך על אמיתותם, או שחשב שאינם ראויים לפירסום⁹³.

המלכותם אלא ואלוהי אלהים
 טמיהם סגנון שלום כי המלכותם
 רב ה' מלכותם אחרים שהם ר' שמעון ור' יהודה
 וכל שהם גבורה רבואה בעבר אחר מלכותם
 ימים ואלו נתינתם עולם והגדילם וטעמו
 ואינם רב טמיהם אלא גבורה רבואה ואמר
 ורם לבם כי הם בחייהם גבורה רבואה
 גומא ואמר אלוהי אלהים ואלוהי אלהים
 נתינתם אלא ואלוהי אלהים רבואה
 דינא ונתינתם אלא ואלוהי אלהים רבואה
 א' חסידים ר' שמעון ור' יהודה ור' שמעון
 סגנון ר' שמעון ור' יהודה ור' שמעון
 אלם/ חסידים ר' שמעון ור' יהודה ור' שמעון
 נתינתם אלא ואלוהי אלהים רבואה
 כי רבואה רבואה רבואה רבואה רבואה
 חסידים רבואה רבואה רבואה רבואה רבואה

כתב יד קדשו של החיד"א

90 שם בסמינר שכטר [נ"י 4045.M (מס' 67)].

91 שם בסמינר שכטר [נ"י 4045.M (מס' 71)].

92 ראה פתחי תשובה יו"ד סי' קצה סק"ט בשם החמודי דניאל כת"י, וחיי אדם (ח"א כלל ג סעיף לח) שכתבו שנדה לא לילך לקברים [אף בימי ליבונה, עד שתטבול]. ובמשנה ברורה סי' פח סק"ז.

93 מאמר זה כולו נכתב ונערך ע"י הרב נז"ר.